

EKOTOXICITA ODPADNÍCH VOD Z NEMOCNIC V ZÁVISLOSTI NA OBSAHU VYBRANÝCH LÉČIV

MARTINA WITTLEROVÁ, GABRIELA JÍROVÁ, TAŽÁNA HALEŠOVÁ

Úvod

- Se zvýšenou spotřebou farmaceutických přípravků souvisí zvyšující se výskyt reziduí léčiv v životním prostředí.
- Jedním z důvodů jejich uvolňování do životního prostředí je jejich nedostatečné odstranění na ČOV.
- Velkými zdroji tohoto znečištění jsou nemocniční odpadní vody.

Cíl studie

10 léčivých látek

odpadní voda

ekotoxikologie

nemocnice

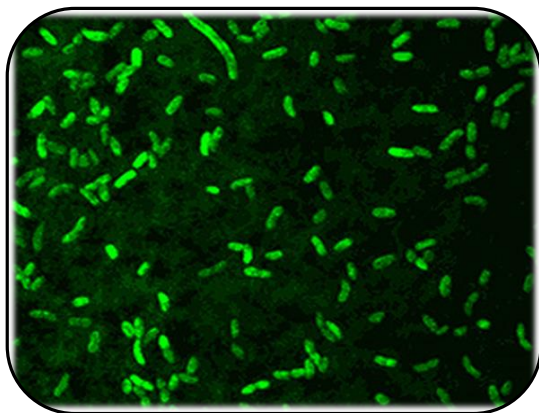

biologické testy

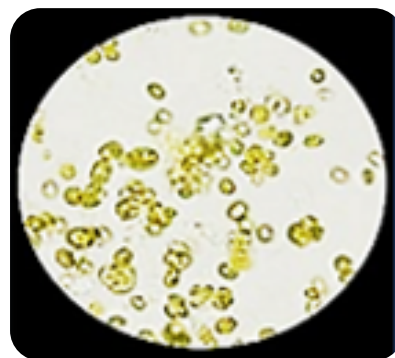
- deset léčivých látek: antibiotikum, analgetikum, analgetikum + antipyretikum, β -blokátor, antiepileptikum, anestetikum
- 8 nemocničních odpadních vod (N1-N8) a 1 městská odpadní voda (M1)
- zároveň byla stanovena ekotoxicita (N1-N7) vzorků odpadních vod za použití baterie tří vodních organismů
- biologické testy poskytují informace o kvalitě odpadních vod a jejich vlivu na ekosystémy životního prostředí a lidské zdraví

Zvolené biologické zkoušky toxicity OV

- Ekotoxikologické testy byly provedeny u 3 organismů

Zkouška na
luminiscenčních
bakteriích *Vibrio fischeri*
(ČSN EN ISO 11348-2)

Zkouška inhibice růstu
sladkovodních řas
Desmodesmus
subspicatus (ČSN EN
ISO 8692)

Zkouška inhibice
pohyblivosti *Daphnia*
magna (ČSN EN ISO
6341)

Obsah léčiv v odpadní vodě

- Analýzy provedla laboratoř ALS Czech Republic.
- Separace a detekce léčiv probíhala bez výjimky citlivou a přesnou metodou vysoko-účinné kapalinové chromatografie ve spojení s tandemovou hmotnostní detekcí (UPLC-MS/MS).
- Byly vybrány látky obtížně odstranitelné v ČOV, což potvrzuje jejich hojný výskyt ve vzorcích.
- Pro námi sledované léčivé látky byly v literatuře vyhledány dostupné informace o jejich toxickém působení na vodní

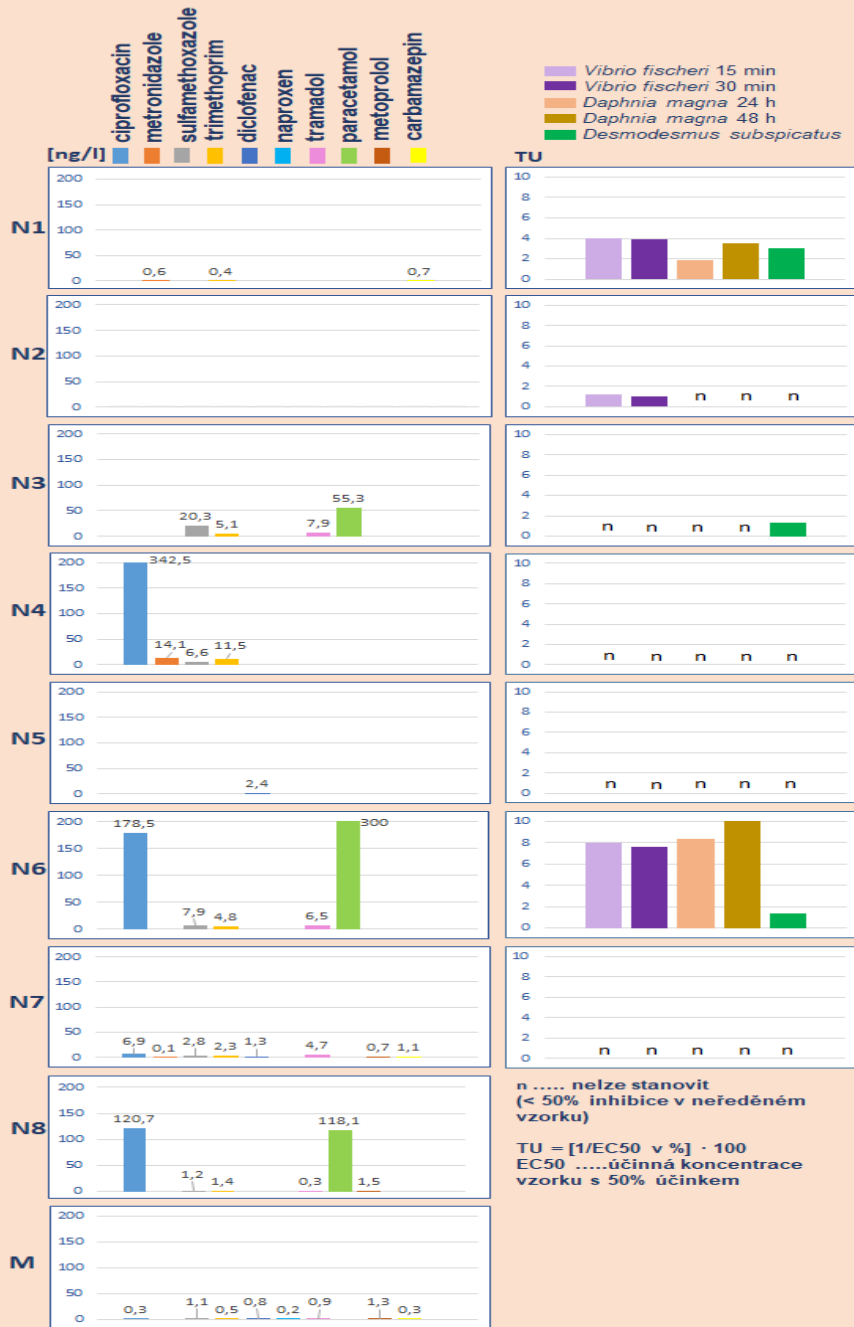
organismy

údaje v tabulce

Obr.1. Koncentrace 10 léčivých látek v odp. vodách z nemocnic (N1 – N8) a v městské odp. vodě (M)

Obr.2. Ekotoxicita odpadních vod z nemocnic (N1 – N7)

- Výsledné hodnoty uvedené v grafech ukazují **velmi rozdílné** koncentrace vybraných léčivých látek v čištěné i nečištěné odpadní vodě jednotlivých nemocnic (N1 – N8) a v čištěné městské odpadní vodě (M)
- Byly zjištěny **velké rozdíly** v toxickém působení odpadních vod na vodní organismy
- Při porovnání ekotoxicity testovaných odpadních vod s množstvím léčivých látek v nich obsažených **nebyla potvrzena korelace.**

Shrnutí a cíle

Je třeba pokračovat v testování chronického působení léčiv na vodní ekosystémy.

- Je nutné nadále provádět studie kumulativního a synergického efektu léčiv a jejich biotransformací v povrchových vodách.
- Je nezbytné snížit množství léčiv vstupujících do odpadního systému a zabránit jejich hromadění v povrchových vodách.

➤ Více informací lze vidět na posteru

Děkuji za pozornost

gabriela.jirova@szu.cz

Státní zdravotní ústav

Centrum zdraví a životního prostředí
Laboratoř hygieny půdy a odpadů

Šrobárova 48, 100 42 Praha 10

Tel: +420267082564

